



2016-04-06

Dnr sbf/2016:62

Referens

Alexandra Hellstén

Mottagare

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Remiss till miljö- och hälsoskyddsnämnden: Förslag till nationella regler för högfluorerade ämnen i brandsläckningsskum.

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar tjänsteskrivelsen daterad 2016-04-06 som svar på remissen från Miljö- och energidepartementet.

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått i uppgift att svara på denna remiss från Kommunledningsförvaltningen.

Södertörns brandsförvarsförbund har av kommunledningsförvaltningen getts möjligheten att yttra sig ärendet, men har valt att inte inkomma med ett delyttrande.

Yttrandet

Miljöenheten tillstyrker Kemikalieinspektionens förslag till nationella regler för högfluorerande ämnen i brandsläckningsskum.

Ärendet

Kemikalieinspektionen har av Regeringen fått i uppdrag att ta fram en handlingsplan för en giftfri vardag. Tiden för uppdraget har förlängts till 2020. I september 2015 framförde Miljö- och energidepartementet önskemål om att Kemikalieinspektionen lyfter ut åtgärden, nationell reglering av högfluorerade ämnen i brandsläckningsskum, ur det nationella uppdraget för att redovisa om det finns möjligheter att införa nationella regleringar på området, samt att ge förslag till utformningen av en sådan reglering. Det är denna redovisning med förslag till reglering som Miljö- och hälsoskyddsnämnden nu har möjlighet att yttra sig över.

Förslaget omfattar inte PFOS och PFOA. För PFOS finns redan specifika harmoniserade EU-regler genom POP: s-förordningen, som föreskriver ett allmänt förbud mot PFOS, därför bör inte Sverige införa egna nationella regler. Beträffande PFOA omfattas det inte i dag av harmoniserade EU-

2016-04-06

Dnr sbf/2016:62

regler, men en process pågår under Reach-lagstiftningen för att reglera användningen av PFOA ibland annat brandsläckningsskum. Därför har Kemikalieinspektionen i denna utredning valt att undanta dessa två ämnesgrupper.

Även den nyare generationen brandssläckningsskum (s.k.-klass skum), baserat på kortkedjiga högfluorerade ämnen, kan ge upphov till föroreningar i grund- och dricksvatten. Det finns i dag stora kunskapsluckor om högfluorerade ämnens eventuella påverkan på hälsan och miljön, särskilt på lång sikt. Dessvärre finns det i dag inte fullgoda alternativ till fluorbaserade B-klass skum för vissa typer av bränder, t.ex. brand i petroleumvätskor. Förslaget är således en avvägning mellan försiktighetsprincipen kontra nyttan och samhällsekonomiska kostnader.

Sammanfattning av Kemikalieinspektionens förslag:

En förordning beslutas med stöd av Miljöbalken med krav om att skumvätska/släckvatten från fluorbaserade brandsläckningsskum ska samlas upp och destrueras från och med 1 januari 2017.

Undantag från detta krav är skarpa situationer vid brand i vätskor, eller när ämnen kan anta vätskeform. Undantaget ska även gälla för funktionstester av släckutrusning i fasta installationer, användning till sjöss samt för viss utbildning inom Försvarsmakten.

I ett samarbete mellan Kemikalieinspektionen och MSB (Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap) ska ett förslag till anmälningsplikt för användare tas fram. Även informations- och utbildningsaktiviteter för att motverka felanvändning av fluorbaserade brandsläckningsskum kommer att genomföras.

Att regeringen låter genomföra en översyn år 2019 för att försöka reducera undantagen.

Utveckling av pilotförsök i fullskala av fluorfria alternativ till brandskum ska stödjas.

Ingrid Molander
Miljöchef

Alexandra Hellsten
Miljöinspektör